

Datum: 28. januar 2021
Številka: 6032-1/2021-2

**UČITELJEM, KI IZVAJAJO PRAKTIČNI DEL IZPITA SPLOŠNE MATURE,
PREDESEDNIKU IN TAJNIKU ŠOLSKE MATURITETNE KOMISIJE
ZA SPLOŠNO MATURO**

Zadeva: Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju praktičnih delov izpitov splošne mature 2021

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo informacije o izvedbi in ocenjevanju praktičnih delov izpitov splošne mature, ki jih je sprejela DK SM na 13. korespondenčni seji 27. 1. 2021.

V dopisu 8. septembra 2020 smo vas prosili, da praktične dele izpitov iz maturitetnih predmetov, pri katerih izvedba zahteva obvezno dijakovo prisotnost, čim prej izvedete in jih ne odlagate na konec šolskega leta. Na pobudo učiteljev smo vas nato 16. oktobra 2020 seznanili tudi s spremembo datuma začetka opravljanja pisne naloge iz zgodovine v koledarju, ki se je s 1. februarja 2021 prestavil na 2. november 2020.

Kmalu za tem, 19. oktobra 2021, so se dijaki pričeli šolati na daljavo, zato smo na Državnem izpitnem centru, v državnih predmetnih komisijah in Državni komisiji za splošno maturo ponovno preučili problematiko izvedbe praktičnih delov izpitov splošne mature 2021 med epidemijo covid-19.

Zaenkrat ne načrtujemo sprememb v koledarju izvedbe praktičnih delov izpitov. Učitelje, ki so na začetku šolskega leta določili interne datume za izvedbo praktičnih delov izpitov, prosimo, da jih preverijo, po potrebi spremenijo in o tem obvestijo vse maturante (tudi odrasle, ki bodo opravljali popravni izpit ali izboljševali oceno, 21-letnike in maturante z dodatnim izpitom iz predmeta splošne mature ob poklicni).

Glede na to, da šolanje dijakov že dalj časa poteka na daljavo in da je tudi za nadaljevanje nejasno, kako bo potekal pouk, so državne predmetne komisije preučile stanje in v skladu s tem pripravile predloge prilagoditev pri opravljanju praktičnih delov izpitov, ki jih je potrdila Državna komisija za splošno maturo.

Menimo, da lahko praktične dele izpitov, povezane z oddajo **seminarskih in projektnih nalog**, dijaki brez težav opravijo in dokončajo svoje obveznosti. Če imajo maturanti težave s pridobivanjem potrebne literature, naj se obrnejo na svoje učitelje in se z njimi dogovorijo, kako bodo uporabo virov in literature ter izvedbo empiričnih delov prilagodili danim razmeram. V množici e-gradiv se lahko dogovorijo s svojimi učitelji na šoli, da vprašanja glede uporabe in navajanja literature pri praktičnem delu mature razrešijo sami. Posebne prilagoditve pri pripravi seminarske naloge so zaradi specifičnosti predmeta predlagane le pri seminarski nalogi in njeni predstavitvi z zagovorom pri predmetu **računalništvo** in pri projektni nalogi iz **biotehnologije**.

Prav tako niso predvidene težave pri izvedbi **praktičnega dela izpita iz predmeta ekonomija in pisne naloge pri zgodovini**. Izvedba pisnih nalog pri ekonomiji in zgodovini je v izključni domeni učitelja, zato je način izvedbe določen po njegovi odločitvi (če učitelj tako presodi, lahko poteka tudi na daljavo).

Pri **sodobnem plesu in zgodovini in teoriji gledališča in filma** praktični del izpita predstavlja ustvarjalna vaja. Zaradi pouka na daljavo so možnosti za izvedbo vaje precej omejene, vendar mentorjem prepuščamo, da po lastni presoji ustrezno prilagodijo vsebino in način izvedbe ustvarjalnih, gledaliških in filmskih delavnic, pa tudi kriterije za ocenjevanje vaje, opredeljene v predmetnih izpitnih katalogih.

Podobno tudi pri **umetnostni zgodovini** sodimo, da (po opozorilu Rica v začetku šolskega leta, naj se umetnostnozgodovinski praktikum začne izvajati čim prej) popolna nadomestitev praktikuma s seminarsko nalogo (kot pri maturi I. 2020) letos ni potrebna. Mentorji lahko sami določijo, na kakšen način bodo izvedli oz. dokončali umetnostnozgodovinski praktikum, tako da bo ta ustrezal namenu in kriterijem iz predmetnega izpitnega kataloga.

V skladu s 4. členom pravil za izvedbo praktičnega dela mature pri predmetih **geografija in zgodovina** lahko učitelj za vsakega kandidata, ki iz upravičenih razlogov ni mogel opraviti praktičnega dela izpita, pripravi nadomestno izvedbo tega izpita. Z namenom, da bi učiteljem pri tem pomagali, smo zaprosili državne predmetne komisije za predloge možnih izvedb, ki vam jih pošiljamo v prilogah. Namenjeni so tistim učiteljem, ki še niso izvedli ekskurzije. Seveda pa imajo učitelji možnost, da se odločijo za katerokoli drugo obliko izvedbe, ki je primerljiva s predpisano v predmetnem izpitnem katalogu.

V prilogi pošiljamo tudi prilagoditve pri opravljanju laboratorijskih vaj pri predmetih **biologija, fizika, kemija in mehanika**.

Prosimo, da s tem obvestilom in predlogi seznanite vse učitelje, ki pripravljajo dijake na maturo iz predmetov s praktičnim delom izpita. Učitelji naj prek e-učilnic/e-pošte seznanijo svoje maturante, tudi tiste, ki niso dijaki vaše šole, o morebitnih dodatnih navodilih za pripravo praktičnih delov izpitov splošne mature na vaši šoli.

O vseh morebitnih dodatnih spremembah vas bomo pravočasno obveščali.

Lep pozdrav.

Pripravila:
dr. Andrejka Slavec Gornik,
področna podsekretarka –
vodja sektorja strokovne dejavnosti

Dr. Marina Tavčar Krajnc,
predsednica DK SM

Priloge:

- *Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju seminarske naloge in njene predstavitve z zagovorom pri predmetu **računalništvo***
- *Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju projektne naloge pri predmetu **biotehnologija***
- *Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju praktičnega dela izpita pri predmetu **geografija**, ki lahko nadomesti izvedbo strokovne ekskurzije*
- *Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju praktičnega dela izpita pri predmetu **zgodovina**, ki lahko nadomesti izvedbo strokovne ekskurzije*
- *Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju laboratorijskih vaj pri **biologiji, fiziki, kemiji in mehaniki***

RAČUNALNIŠTVO

Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju seminarske naloge in njene predstavitve z zagovorom

Kandidati pri praktičnem delu izpita iz računalništva pripravijo seminarsko nalogo in njeno predstavitev z zagovorom. Dopolnjena merila za ocenjevanje v točkah A in B, kot so opredeljena v veljavnem *Predmetnem izpitnem katalogu za računalništvo*, se nanašajo na naloge, ki jih kandidat zaradi objektivnih razlogov med epidemijo (nedostopnost posebne strojne opreme, ki bi mu bila dosegljiva izključno v šoli) ni mogel implementirati v celoti. Navodila v točki C (predstavitev z ustnim zagovorom) se nanašajo na vse kandidate; svoje predstavitve naj izvedejo na daljavo, z uporabo varnih spletnih povezav, kot npr. Skype, Microsoft Teams ipd.

A) Ocena izdelave naloge (25 točk)

1. Predstavitev in analiza problema (5 točk)
2. Načrt izvedbe (5 točk)
3. Vsebinska izvedba seminarske naloge – verifikacija in validacija (10 točk)
Če kandidat ni imel dostopa do ustrezne opreme, se to upošteva pri oceni vsebinske izvedbe naloge, do največ 5 točk. Učitelj naj namesto tega upošteva proces izdelave in sprotno delo kandidata.
4. Testiranje (5 točk)
Če kandidat testiranja ni mogel izvesti, se točke za testiranje porazdelijo v analizo in načrtovanje, po presoji učitelja. Učitelj naj upošteva proces izdelave in sprotno delo kandidata.

B) Ocena dokumentacije (10 točk)

1. Popolnost dokumentacije (5 točk)
2. Kakovost vsebine posameznih točk (5 točk)
Kakovost vsebine posameznih točk se nanaša na implementirani del izdelka.

C) Ocena predstavitve z ustnim zagovorom (15 točk)

1. Sestava predstavitve in odgovori na vprašanja (10 točk)
Učitelj naj pri oceni upošteva, da kandidat določenih elementov naloge, ki so izpostavljeni pri točkah A in B, morda ni mogel predstaviti.
2. Jezik in nastop na predstavitvi (5 točk)

Seminarska naloga se oceni z največ 50 točkami.

BIOTEHNOLOGIJA

Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju projektne naloge

Če praktičnega dela projektne naloge ne bo mogoče opraviti, se točke, namenjene temu delu, smiselno porazdelijo med druga dela izpita (gl. spodnjo tabelo).

V primerih, kjer je bil v okviru projektne naloge izveden tudi praktični del, se upošteva kriterij po »starem« (iz predmetnega izpitnega kataloga), kar pomeni, da se hkrati naredi izračun doseženih točk po obeh kriterijih (starem in prilagojenem kriteriju ocenjevanja). Na podlagi primerjave izračuna točk po veljavnih dveh kriterijih se upošteva višje število doseženih točk pri projektni nalogi.

V primerih, ko ne bo mogoče izvesti praktičnega dela projektne naloge, je izključen kriterij ocenjevanja za praktični del, s preračunom števila točk na 20 %, kot je prikazano v nadaljevanju.

Prilagojeno notranje ocenjevanje je sestavljeno iz ocenjevanja:

- pisnega izdelka in
- predstavitve z zagovorom.

Projektna naloga

Tip naloge	Najvišje možno število točk pri ocenjevanju	Najvišje možno število točk po izračunu
pisni izdelek	30	12
predstavitve in zagovor	20	8
Skupaj	50	20

Izračun:

Vseh možnih točk je **50**.

Največje možno število točk pri **oceni pisnega dela** je **30** (6 kriterijev x 5 točk). Ocenjevalec izračuna odstotek pridobljenih točk od možnih 30 in nato izračuna, koliko točk od možnih 12 predstavlja doseženi odstotek.

Največje možno število točk pri **oceni predstavitve z zagovorom** je **20** (4 kriteriji x 5 točk). Ocenjevalec izračuna odstotek pridobljenih točk od možnih 20 in nato izračuna, koliko točk od možnih 8 predstavlja doseženi odstotek.

Končna ocena za celotno projektno nalogo je **seštevek izračunanih točk iz obeh ocen**.

Primer izračuna ocene projektne naloge:

Kandidat je pri ocenjevanju dobil naslednje število točk:

Ocena pisnega izdelka: 25 točk

25 točk je 83 % od možnih 30 točk. 83 % od 12 točk je **10 točk**.

30 T 100 %

25 T X %

$X \% = (25 \times 100) / 30 = 83 \%$

83 % od 12 T = 10 T

Ocena predstavitve: 7 točk

15 točk je 75 % od možnih 20 točk. 75 % od 8 točk je **6 točk**.

20 T 100 %

15 T X %

$X \% = (15 \times 100) / 20 = 75 \%$

75 % od 8 T = 6 T

Končna ocena kandidata je **16 točk**.

10 T + 6 T = 16 T

Ocenjevanje pisnega dela

Mentor (učitelj ali zunanji mentor, ki kandidata vodi med praktičnim delom) oceni delo kandidata glede na kriterije, prikazane v spodnji tabeli 1.

Kriteriji za ocenjevanje pisnega dela:

- odgovornost in delavnost,
- upoštevanje rokov in dogovorov,
- načrtovanje časovnega poteka teoretičnega dela,
- oblika pisnega izdelka,
- vsebina pisnega izdelka,
- sposobnost postavljanja hipotez ter oblikovanje in predstavitev načrta poteka praktičnega dela.

Tabela 1: Kriteriji ocenjevanja pisnega izdelka

Točke / Merila	1	2	3	4	5
Odgovornost in delavnost	Kandidat je neodgovoren, ne upošteva navodil za delo in je moteč.	Kandidat je pasiven. Treba ga je voditi.	Kandidat je voljan delati, vendar je površen in premalo samostojen. Treba ga je usmerjati, da upošteva navodila za delo.	Kandidat je voljan delati, sodeluje, je vztrajen, odgovoren in natančen pri delu.	Kandidat dela z navdušenjem in vestno opravi vse naloge. Odnos do sodelavcev vključuje prvine timskega dela.

Upoštevanje rokov in dogovorov	Kandidat se ne drži dogovorov, kljub temu da je opomnjen. Zamuja z oddajo ali ne oddaja pisnih izdelkov po dogovoru.	Kandidat odda na hitro narejene pisne izdelke po tem, ko je opomnjen. Rokov in dogovorov se drži šele po opominjanju. Pisni izdelek odda samo na koncu, brez predhodnih pregledov.	Kandidat se drži dogovorjenih terminov, brez opominjanja. Oddaja pisni material, vendar je ta površno in na hitro narejen (potrebno je veliko vsebinskih popravkov).	Kandidat se drži dogovorjenih terminov in brez opominjanja oddaja pisni material. Potrebni so vsebinski popravki.	Kandidat se drži dogovorjenih rokov in odda pisni material, ki potrebuje zelo malo ali nič vsebinskih popravkov.
Načrtovanje poteka teoretičnega dela	Kandidat ne izdelava časovnega izvedbenega načrta teoretičnega dela ali je ta pomanjkljiv. Izdelanega načrta ne upošteva. Večino dela opravi tik pred rokom ali ga sploh ne opravi.	Kandidat izdelava časovni načrt dela, vendar ga ne upošteva ali ga stalno spreminja. Tudi spremenjenih rokov ne upošteva popolnoma. Veliko dela opravi tik pred iztekom roka.	Kandidat izdelava časovni načrt, ga spreminja, vendar spremenjene roke upošteva. Delo opravlja zgoščeno, tik pred iztekom roka.	Kandidat izdelava časovni izvedbeni načrt in ne spreminja rokov. Delo opravi zgoščeno, tik pred iztekom roka.	Kandidat izdelava časovni izvedbeni načrt in ne spreminja terminov. Delo opravi enakomerno razporejeno.
Oblika pisnega izdelka	Kandidat ne sledi dogovorjenim pisnim navodilom za oblikovanje. Vidi se, da jih ni prebral.	Kandidat sledi dogovorjenim pisnim navodilom za oblikovanje, vendar jih veliko zgreši (ne opazi). Potrebuje veliko oblikovalskih popravkov. Vidi se, da je navodila površno prebral. Upošteva samo majhen del navodil.	Kandidat sledi dogovorjenim pisnim navodilom za oblikovanje, popravki so občasni, vidi se, da je navodila prebral in jim poskuša slediti. Upošteva večji del navodil, vendar nedosledno.	Kandidat sledi dogovorjenim pisnim navodilom za pisanje projektne naloge. Vidi se da je natančno prebral navodila. Sledi navodilom za pisanje, vendar nedosledno. Popravki so potrebni za prezrte podrobnosti.	Kandidat sledi dogovorjenim pisnim navodilom za pisanje projektne naloge. Natančno je prebral navodila in jim dosledno sledi. Potrebni so popravki samo za prezrte podrobnosti.

Vsebina pisnega izdelka	Vsebina je površna in na hitro narejena. Ne vsebuje vseh dogovorjenih sestavnih delov naloge.	Vsebina je napisana s trudom. Potrebuje veliko vsebinskih popravkov.	Vsebina je primerna. Potrebuje vsebinske popravke za lažje razumevanje napisanega besedila.	Vsebina je primerna, potrebni so popravki za lepši tek besedila.	Vsebina je primerna, popravkov je malo.
Sposobnost postavljanja hipotez ter oblikovanje in predstavitev načrta poteka praktičnega dela v pisnem izdelku	Kandidat ni sposoben samostojnega postavljanja hipotez. Slabo razume pomen oblikovanja delovnih hipotez. Ne zna najbolje poiskati pravih metod raziskovalnega dela in jih postaviti v smiseln tok dogodkov za dosego cilja obravnave postavljenih hipotez.	Kandidat je sposoben postavljanja hipotez, vendar ob tem potrebuje pomoč. Smiselno izdela izvedbeni načrt praktičnega dela naloge, čeprav ne podaja metod raziskovalnega dela.	Kandidat samostojno izdela nabor delovnih hipotez, vendar spremenjenih ne upošteva. Smiselno izdela načrt poteka praktičnega dela naloge, vendar pri tem še vedno ni dovolj samostojen. Podaja metode raziskovalnega dela, čeprav so te največkrat napačne.	Kandidat primerno samostojno postavlja delovne hipoteze, spremenjene upošteva, vendar ne zna razložiti, zakaj je prišlo do popravka postavljenih hipotez. Smiselno izdela izvedbeni načrt praktičnega dela naloge in metod raziskovalnega dela, vendar pri tem še vedno ni dovolj samostojen.	Kandidat odlično samostojno postavlja delovne hipoteze, jih po potrebi z razumevanjem sam spreminja. Odlično oblikuje in predstavi načrt poteka praktičnega dela. Samostojno poišče primerne metode raziskovalnega dela in jih dobro postavi v smiseln tok dogodkov za dosego cilja obravnave postavljenih hipotez.

Ocenjevanje predstavitve projektne naloge z zagovorom

Mentor (učitelj ali zunanji mentor, ki kandidata vodi med praktičnim delom) oceni delo kandidata glede na kriterije, prikazane v spodnji tabeli 2.

Kriteriji za ocenjevanje predstavitve:

- strokovnost računalniške predstavitve,
- strokovnost zagovora,
- nazornost,
- nastop in trajanje predstavitve.

Tabela 2: Kriteriji ocenjevanja predstavitve projektne naloge z zagovorom

Točke / Merila	1	2	3	4	5
Strokovnost računalniške predstavitve	Predstavitev naloge ni pripravljena ali je pripravljena zelo površno ali ne vsebuje ključnih podatkov, pomembnih za predstavitev. Ta vsebuje številne pravopisne in druge napake. Besedilo je napisano poljudno, strokovni izrazi so v večini primerov napisani ali uporabljeni napačno. Ni slikovne podpore ali je uporabljen neprimeren slikovni material.	Predstavitev naloge je pripravljena površno ali manjkajo nekateri ključni podatki, pomembni za predstavitev. Ta vsebuje pravopisne in druge napake. Besedilo je napisano poljudno, z uporabo posameznih strokovnih izrazov. Pogosto so ti napisani ali uporabljeni napačno. Slikovna podpora je slaba.	Predstavitev naloge je pripravljena s trudom, manjkajo nekateri podatki, pomembni za predstavitev. Ta vsebuje manjše število pravopisnih in drugih napak. Besedilo je napisano strokovno, z uporabo posameznih poljudnih izrazov. Ti so občasno napisani ali uporabljeni napačno. Slikovna podpora je dobra.	Predstavitev naloge je pripravljena dobro, manjkajo nekateri manj pomembni podatki, ki bistveno ne vplivajo na samo predstavitev. Predstavitev vsebuje posamezne pravopisne in druge napake. Besedilo je napisano strokovno, strokovni izrazi so redko napisani ali uporabljeni napačno. Slikovna podpora je dobra in smiselna.	Predstavitev naloge je pripravljena dobro, vključeni so vsi pomembni podatki, ki vplivajo na samo predstavitev. Ta vsebuje le nekaj manjših pravopisnih in/ali drugih napak ali nobene. Besedilo je napisano strokovno, strokovni izrazi so napisani ali uporabljeni pravilno. Slikovna podpora je zelo dobra in smiselna.
Strokovnost zagovora	Kandidat zelo slabo obvlada temo. Večina ali vsi odgovori so napačni. Uporablja pogovorni jezik, strokovne izraze uporablja napačno.	Kandidat slabo in nepravilno obvlada temo, odgovori na vprašanja so zelo pomanjkljivi. Uporablja poljudni jezik, strokovne izraze pogosto uporabi napačno.	Kandidat solidno obvlada temo in pravilno odgovori na vprašanja, toda brez utemeljitve. Uporablja strokovni jezik, s posameznimi napakami.	Kandidat zelo dobro obvlada temo in zelo dobro utemelji odgovore na vprašanja. Uporablja strokovni jezik, z manjšimi napakami.	Kandidat odlično obvlada temo in odlično utemelji odgovore na vprašanja. Uporablja strokovni jezik in pri tem skoraj ali sploh ne dela napak.

Nazornost	Kandidat ne uporablja avdiovizualnih sredstev. Elemente predstavitve povezuje nesmiselno. Predstavitev ni razumljiva. Slikovna podpora ne ustreza predstavitvi, ni smiselno uvrščena v predstavitev ali je sploh ni.	Kandidat slabo in neusklajeno uporablja vizualne elemente predstavitve (različna avdiovizualna sredstva, modele, tablo ipd.). Te povezuje delno smiselno, vendar dela številne napake. Predstavitev je slabo razumljiva. Slikovna podpora slabo podpira predstavitev ali je slabo uvrščena v predstavitev.	Kandidat dobro uporablja vizualne elemente predstavitve (različna avdiovizualna sredstva, modele, tablo ipd.). Te povezuje v večini primerov smiselno in dela napake. Predstavitev je po večini razumljiva. Slikovna podpora podpira predstavitev, nekatere slike so slabo uvrščene ali nepotrebne ali določene pomembne manjkajo v predstavitvi.	Kandidat zelo dobro in smiselno uporablja elemente predstavitve (različna avdiovizualna sredstva, modele, tablo ipd.). Te smiselno povezuje v večini primerov in dela manjše napake. Predstavitev je razumljiva. Slikovna podpora ustreza predstavitvi.	Kandidat odlično in smiselno uporablja vizualne elemente predstavitve (različna avdiovizualna sredstva, modele, tablo ipd.). Te smiselno povezuje in dela le občasne napake. Predstavitev je razumljiva in zanimiva. Slikovna podpora je zelo dobro usklajena s predstavitvijo.
Nastop in trajanje predstavitve	Kandidat ima zelo slab nastop. Kandidat bere, jezik se mu zatika, govori prehitro, nerazločno ali zelo nerazumljivo. Za 40 in več odstotkov odstopa od predvidenega časa predstavitve.	Kandidat ima pomanjkljiv nastop in slabo jezikovno izražanje. Kandidat pogosto dobesedno bere z drsnice, posamezne dele pove prosto, jezik se mu pogosto zatika, večino predstavitve govori prehitro, nerazločno ali zelo nerazumljivo. Za 30 odstotkov in	Kandidat ima dober nastop, ki je podprt s solidnim jezikovnim izražanjem. Kandidat govori prosto, posamezne dele včasih prebere dobesedno z drsnice, jezik se mu občasno zatika, občasno govori prehitro, nerazločno ali nerazumljivo.	Kandidat ima zelo dober in suveren nastop, ki je jezikovno korekten in podprt celo z elementi govorce telesa. Kandidat govori prosto, ne bere dobesedno z drsnice, si pa z njo smiselno pomaga, jezik se mu redko zatika. Občasno govori	Kandidat ima odličen in samozavesten nastop, ki je jezikovno neoporečen in usklajen z govorico telesa. Kandidat govori prosto in sproščeno ter odlično komunicira s poslušalci. Svojo predstavitev opravi v predvidenem času ali pa čas

		več odstopa od predvidenega časa predstavitve.	Za 20 odstotkov in več odstopa od predvidenega časa predstavitve.	nekoliko prehitro, nerazločno ali nerazumljivo. Za 10 odstotkov in več odstopa od predvidenega časa predstavitve.	predstavitve odstopa za manj kot 10 odstotkov od predvidenega.
--	--	--	---	---	--

GEOGRAFIJA

Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju praktičnega dela izpita, ki lahko nadomestijo izvedbo strokovne ekskurzije

Zaradi izrednih okoliščin ob epidemiji covid-19 so se šole, učitelji in maturanti pri opravljanju ekskurzije znašli v različnih situacijah – nekateri učitelji so ekskurzije že izvedli, maturanti pa so poročila brez večjih težav oddali, na drugih šolah pa ekskurzije še niso imeli in jo bo verjetno težje oz. je ne bo mogoče izvesti (odvisno od epidemiološke slike). Učitelji, ki maturante pripravljajo na izpit iz geografije, lahko sami presodijo, na kakšen način bi bilo praktični del izpita smiselno izvesti. Državna predmetna komisija za splošno maturo za geografijo je za učitelje pripravila predlog izvedbe praktičnega dela splošne mature, ki lahko nadomesti izvedbo strokovne ekskurzije in ga lahko maturanti opravijo doma, brez odhoda na teren. Pri tem je smiselno prilagodila navodila za izvedbo in točkovanje ekskurzije kot praktičnega dela izpita splošne mature, ki so zapisana v predmetnem izpitnem katalogu.

1 Merila ocenjevanja posameznih delov izpita

Namesto opravljene strokovne ekskurzije kandidat doma samostojno izdelava pisno pripravo za izvedbo strokovne ekskurzije po izbrani pokrajini (ki ne sme biti njegova domača), s predvidenimi štirimi postanki na tej načrtovani poti. Za izbor pokrajine, predstavitev geografskih značilnosti izbranega območja s štirimi predvidenimi postanki in pripravo štirih geografskih vaj/nalog (ena vaja/naloga za vsak postanek) lahko kandidat dobi največ **12 točk**.

Ocenjevanje

- Namesto priprave na strokovno ekskurzijo točkujemo **kandidatovo samostojno izbiro pokrajine (regijo), ki je zunaj njegove domače pokrajine** (lahko je tudi v zamejstvu), in izbor gradiva za izbrano pokrajino, pri čemer lahko uporabi tudi zanesljiva e-gradiva. (največ **4 točke**)
- Namesto izvedbe strokovne ekskurzije točkujemo **izdelavo pisne priprave za izvedbo strokovne ekskurzije po izbrani pokrajini s štirimi postanki na načrtovani poti**. Vsak postanek, ki ga je kandidat izbral in zapisal v pisni pripravi, mora biti predstavljen z vidika naravno- in/ali družbenogeografskih značilnosti. (največ **4 točke**)
- Namesto pisnega poročila o opravljeni strokovni ekskurziji točkujemo **štiri različne geografske vaje/naloge ali ogleda, ki jih kandidat pripravi za vsak izbrani postanek**. Točkujejo se tudi upoštevanje priporočil za izdelavo vaj/nalog in njihova kakovost ter rok oddaje, ki ga predpiše učitelj. (največ **4 točke**)

2 Pisna priprava za izvedbo strokovne ekskurzije

Namesto strokovne ekskurzije kandidat samostojno izbere pokrajino, za katero bo izdelal pisno pripravo za izvedbo strokovne ekskurzije, zbere gradivo, pripravi naravno- in/ali družbenogeografsko predstavitev štirih postankov v pokrajini in za vsak postanek pripravi vajo/nalogo.

2.1 Namen

Kandidat bo s samostojnim načrtovanjem in pisno pripravo za izvedbo strokovne ekskurzije poglobil teoretično znanje, pridobil nove informacije in dopolnil svoje znanje. Samostojna pisna priprava za izvedbo strokovne ekskurzije kandidatu nudi tudi številne možnosti izkoriščanja medpredmetnih povezav.

2.2 Vsebina

Kandidati s pomočjo literature in virov (zlasti zanesljivih e-gradiv) spoznavajo in utrjujejo temeljne geografske in druge značilnosti izbrane pokrajine (regije), ki izhajajo iz vsebin oziroma izpitnih ciljev, zapisanih v točki 4.4.

2.3 Priporočila za izdelavo pisne priprave za izvedbo strokovne ekskurzije po izbrani pokrajini s štirimi postanki

Pisna priprava za izvedbo strokovne ekskurzije po izbrani pokrajini s štirimi postanki naj bo računalniško oblikovana, lepa na pogled in jezikovno pravilna. Obsega naj 3–5 strani (vsebinski del 2–4 strani, brez prilog).

Prva stran pisne priprave za izvedbo strokovne ekskurzije mora vsebovati podatke:

ime in sedež šole,

naslov poročila,

ime in priimek učitelja,

ime in priimek avtorja, razred in datum oddaje priprave.

Pisna priprava za izvedbo strokovne ekskurzije po izbrani pokrajini s štirimi postanki mora imeti ta obvezna poglavja:

Uvod:

V uvodu kandidat navede cilje in namen ekskurzije, opiše pot in vriše na zemljevid štiri postanke.

Vsebina:

Kandidat podrobno predstavi geografske značilnosti za vsak izbrani postanek.

Zaključek:

Vsebuje najpomembnejše ugotovitve/spoznanja o raziskani pokrajini in morebitno primerjavo z domačo pokrajino.

Seznam virov in literature:

Sestavljen je po abecednem vrstnem redu priimkov avtorjev oziroma naslovov del. Kandidat mora navesti vse uporabljene vire in literaturo. Povzetki in dobesedni prepisi iz virov in literature morajo biti citirani dosledno (npr. v besedilu: Cunder 2001; v seznamu virov in literature pa: Cunder, K., in drugi. 2001: Obča geografija. Založba

Mladinska knjiga. Ljubljana). Glede na to, da je dostop do knjižničnega gradiva omejen, naj se kandidat z učiteljem posvetuje o uporabi virov in literature.

Priloge:

Zemljevid z vrisanimi štirimi postanki.

2.4 Priporočila za pisni predlog štirih različnih geografskih vaj/nalog ali ogledov, ki jih kandidat načrtuje na vsakem izbranem postanku

Pisni predlog geografskih vaj/nalog naj bo računalniško oblikovan, lep na pogled in jezikovno pravilen. Vsaka vaja naj obsega najmanj eno vsebinsko stran, skupaj torej najmanj štiri vsebinske strani. Za vsak postanek kandidat oblikuje eno vajo/nalogo.

Prva stran pisnega predloga geografskih vaj/nalog mora vsebovati podatke:

ime in sedež šole,

naslov poročila,

ime in priimek učitelja,

ime in priimek avtorja, razred in datum oddaje predloga.

Vsaka od štirih zapisanih vaj/nalog mora imeti ta obvezna poglavja:

Uvod v vajo/nalogo:

V uvodu kandidat navede cilje vaje/naloge, ki jo je načrtoval za vsak izbrani postanek.

Vsebina:

Kandidat samostojno sestavi vajo/nalogo, ki se navezuje na geografske značilnosti izbranega postanka. Zaželeno je, da v vajo/nalogo vključi slikovno gradivo, aktualizacijo, npr. izsek časopisnega članka, na podlagi katerega oblikuje vprašanja, itd.

Zaključek:

Kandidat zapiše rešitve vaje/naloge.

Seznam virov in literature:

Sestavljen je po abecednem vrstnem redu priimkov avtorjev oziroma naslovov del. Kandidat mora navesti vse uporabljene vire in literaturo. Povzetki in dobesečni prepisi iz virov in literature morajo biti citirani dosledno (npr. v besedilu: Cunder 2001; v seznamu virov in literature pa: Cunder, K., in drugi. 2001: Obča geografija. Založba Mladinska knjiga. Ljubljana). Glede na to, da je dostop do knjižničnega gradiva omejen, naj se kandidat z učiteljem posvetuje o uporabi virov in literature.

ZGODOVINA

Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju praktičnega dela izpita, ki lahko nadomestijo izvedbo strokovne ekskurzije

Zaradi izrednih okoliščin ob epidemiji covid-19 so se šole, učitelji in maturanti pri opravljanju ekskurzije znašli v različnih situacijah – nekateri učitelji so ekskurzije že izvedli, maturanti pa so referat in poročilo brez večjih težav lahko oddali, na drugih šolah pa ekskurzije še niso imeli in jo bo verjetno težje oz. je ne bo mogoče izvesti (odvisno od epidemiološke slike). Učitelji, ki maturante pripravljajo na izpit iz zgodovine, lahko sami presodijo, na kakšen način bi bilo praktični del izpita smiselno izvesti. Državna predmetna komisija za splošno maturo za zgodovino je za učitelje pripravila predlog izvedbe praktičnega dela splošne mature, ki lahko nadomesti izvedbo strokovne ekskurzije in ga lahko maturanti opravijo doma, brez odhoda na teren. Pri tem je smiselno prilagodila navodila za izvedbo in točkovanje ekskurzije kot praktičnega dela izpita splošne mature, ki so zapisana v predmetnem izpitnem katalogu.

1 Merila ocenjevanja posameznih delov izpita (PIK SM 2014 – Zgodovina)

Kandidati se lahko na ekskurzijo, ki ste jo načrtovali, pripravijo enako kot doslej, zato se merilo *Priprava na strokovno ekskurzijo* točkuje enako kot doslej in se za to dobi tudi enako število točk (0–2 in 0–3).

- Ker kandidat vsebine svojega referata ne more predstaviti na terenu, učitelj namesto točkovanja postavke *Kandidat predstavi vsebino referata* kandidatu naroči, da mu prek spletne učilnice/elektronske pošte pošlje dve vprašanji iz tematike svojega referata ali predstavi vsebino referata na daljavo (prek videokonference), ki ju učitelj oceni z 0–2 točkama.
- Namesto postavke *Kandidat učitelju odgovarja na vprašanja o temi referata /.../* pripravi učitelj iz zbranih vprašanj kandidatov delovni list, ki ga prek spletne učilnice/elektronske pošte posreduje kandidatom v reševanje. Izpolnjene delovne liste učitelj oceni z 0–3 točkami.

Prilagoditve pri izvedbi in ocenjevanju laboratorijskih vaj

Zaradi izrednih okoliščin ob epidemiji covid-19 so se šole, učitelji in maturanti pri opravljanju vaj znašli v različnih situacijah – nekateri učitelji so vaje že izvedli, maturanti pa so poročila brez večjih težav oddali, na drugih šolah so vaje delno izvedli, ponekod pa z njimi še niso niti začeli. Učitelji, ki maturante pripravljajo na izpit iz biologije, fizike, kemije in mehanike, seznanjamo s prilagoditvami pri izvedbi laboratorijskih vaj na splošni maturi 2021.

BIOLOGIJA

Kandidati naj imajo možnost opraviti **vsaj štiri vaje v skupnem obsegu 8 ur**. Učitelj vaje izbere samostojno, pri njihovi izvedbi pa v skladu z merili in podmerili, zapisanimi v veljavnem *Predmetnem izpitnem katalogu za biologijo*, preveri zmožnost za raziskovanje, uporabo kemikalij, potrebščin in opreme, uporabo različnih virov za iskanje informacij ter sporazumevanje, zmožnost skupinskega dela in sodelovanja. Tako bo vsak kandidat imel možnost pridobiti točke v celotnem razponu notranje ocene, torej od 0 do 20.

FIZIKA

Kandidati naj imajo možnost opraviti **vsaj štiri vaje z vsaj treh področij**. Učitelj vaje izbere samostojno in jih ocenjuje v skladu s *Predmetnim izpitnim katalogom za fiziko*. Kandidati imajo možnost pridobiti do 20 točk.

KEMIJA

Kandidati naj imajo možnost izvesti **vsaj štiri vaje v skupnem obsegu 8 ur**. Učitelj smiselno prilagodi ocenjevanje, kot ga določajo merila ocenjevanja posameznih delov izpita v veljavnem *Predmetnem izpitnem katalogu za kemijo*, na način, da vse opravljene vaje kot celoto točkuje na lestvici 0 do 80 točk, če je kandidat opravil vsaj štiri vaje in oddal poročila.

MEHANIKA

Kandidati naj imajo možnost opraviti **štiri vaje z najmanj dveh in največ treh področij** (statika, trdnost, dinamika) **v skupnem obsegu 8 šolskih ur** (dvakrat po 4 šolske ure). Vaje učitelj izbere iz nabora vaj in jih oceni v skladu s *Predmetnim izpitnim katalogom za mehaniko*. Kandidati lahko pridobijo do 20 točk.